Coaching & Integrált Tudományok Akadémia

Coaching & Integrated Sciences Academy

Dr. Kollár József

Hogy lettem a szerencse fiából elkötelezett coach képző?

A kétezres évek elejére minden sikerült, amit korábban elterveztem vagy inkább megálmodtam, joggal a szerencse fiának érezhettem magam. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Filozófia Intézetének főállású adjunktusa voltam, korábban megvédtem doktori disszertációmat, miközben számos cikkem és könyvem jelent meg az elmével és a művészettel kapcsolatban, irodalmi alkotásokat is publikáltam, kedveltek a tanítványaim, megbecsültek a kollégáim és több szakma képviselői. Az úgynevezett kognitív tudományt művelő elme- és művészetfilozófusként megadatott, hogy számos tudományág kutatásait összegezve sok, eltérő nézőpontból láthassam az emberi tudatot, az emberi kreativitás, ami elképesztően izgalmas, megdöbbentő és felvillanyozó élmény volt számomra.

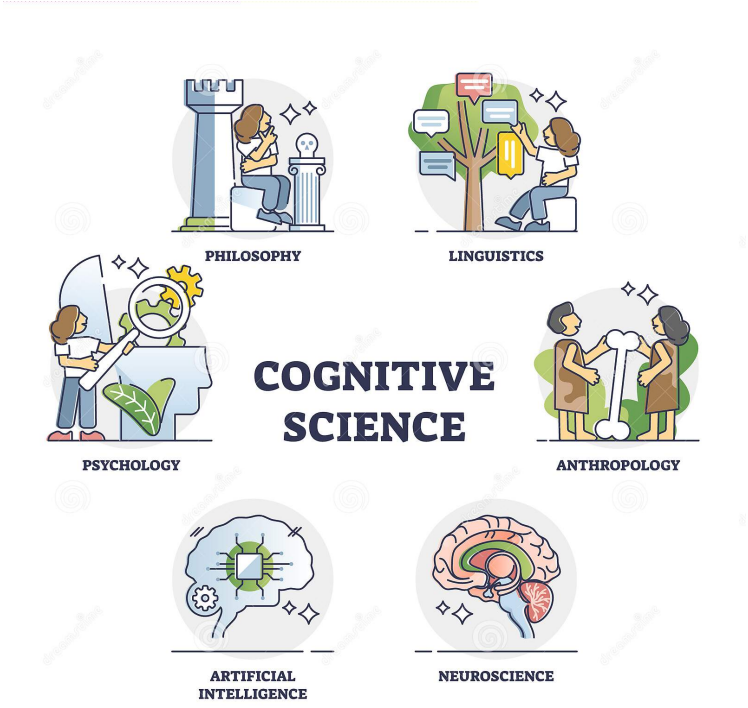

Mivel szívügyemmé vált a megszerzett tudás terjesztése, egyrészt nagyon zavart, hogy ezek a naprakész ismeretek csak néhány száz egyetemi hallgatóhoz juthatnak el, másrészt pedig bosszantott az a sok képtelen gondolat, amely a témáról keringett a szociális médiában, az önsegítő piacon vagy, olykor a még, a pszichológusok körében is.

Mindezeken túl a leginkább az bántott, hogy a kognitív tudományokban (filozófia, pszichológia, nyelvészet, mesterséges intelligencia, antropológia, idegtudomány) felhalmozott tudás nem jut el azokhoz, akiknek nagy szüksége lenne rá, ahhoz, hogy boldogabb, teljesebb életet éljenek.

Ezért, amikor 2003-ban elnyertem az amerikai Andrew W. Mellon Foundation grandiózus ösztöndíját a világ egyik legjobb felsőoktatási intézményeként számon tartott Edinburgh-i Egyetemre, pályázati anyagomban olyan 21. századi „segítő filozófia” vízióját vázoltam, amely tartalmazza (integrálja) a kognitív tudomány belátásaiból következő gyakorlati megfontolásokat. Ez a tudományos törekvésem napjainkban intézményes formát kapott az általam alapított Coaching & Integrált Tudományok Akadémia révén, amely utolsó állomása a 2008-ban elkezdett folyamatos intézmény-fejlesztési terveimnek.

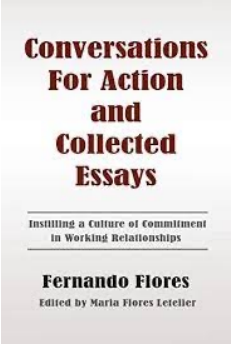

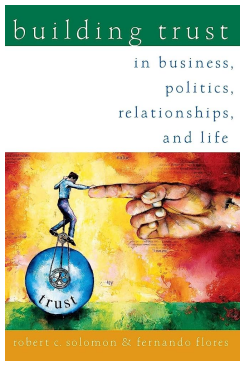

Az Edinburgh-i Egyetem könyvtárában kutakodva felfedeztem azt, hogy Fernando Floresnek, aki korábban Chilében miniszter volt – de egy államcsíny következtében az USA-ba kellett emigrálnia – a kaliforniai Berkeley Egyetemen megírt PhD dolgozata részben előre vetíti az én törekvéseimet, azzal a különbséggel, hogy csak három tudományt integrált a coachingba: a filozófiát, a nyelvészetet és a biológiát. Az ő tevékenysége alapozta meg az ontológiai coachingot, amely napjainkban az egyik legfejlődőképesebb irányzat a nemzetközi coaching-piacon.

Az Edinburgban töltött időszak alatt sikerült kognitív tudományos alapra helyeznem a coachingot, az ott írt cikkek egy részét később beépítettem későbbi feleségemmel 2010-ben közösen publikált Vízen járni (ontológiai coaching I.) című könyvünkbe is, amely olyan sikeressé vált, hogy pillanatok alatt elkapkodták, ugyanakkor komoly szalmai sikere is lett, számos recenzió született róla a HR Portáltól a Magyar Filozófiai Szemléig.

2005-ben ismerkedtem meg a már említett feleségemmel dr. Kollárné Berzáczy Krisztinával, aki komoly tanácsadói múltat rendelkezett, és akivel hamar rájöttünk, hogy nagyon hasonlóan gondolkodunk a tanácsadásról, illetve a coachingról. 2005-ben létrehoztunk, illetve rövidesen felvirágoztattunk egy azóta is prosperáló coaching praxist, amelyben life, business és kids coachokként, illetve mediátorokként működtünk. Folyamatosan teszteltük, hogy melyek azok a kognitív tudományból származó technikák, módszerek, amelyek a leginkább működnek, és melyek azok, amik kevésbe.

The Budapest School of Ontological Coaching

Már sok gyakorlati tapasztalattal és elméleti megfontolással rendelkeztünk, amik 2008-ban megalakítottuk a coachokat, tanácsadókat, trénereket képző intézményünket, amelyet nyugodtan hívhatunk az Ontológiai Coaching Budapesti Iskolájának, mert az iskola működését megalapozó nemzetközi és magyar, tudományos, valamint ismeretterjesztő cikkek, könyvek komoly hozzáadott értékkel bírnak, hiszen önálló kutatásokból és a mindennapi coaching ülések tapasztalataiból születtek.

Az élet úgy hozta, hogy Berzáczy Krisztinával 2022-ben elváltak útjaink, ezért külön folytatjuk tovább a praktizálást, illetve a coachok és tanácsadók képzését. Mivel a régi, közös honlapokat ő

menedzselte, előfordul, hogy felbukkan rajtuk a nevem, sajnos ez félrevezető lehet, de én már csak a saját iskolámban tanítok, ami erről a honlapról érhető el.

Az Akadémia másik vezető tanára Kollár Dávid mestercoach – aki, amellett, hogy már túl van PhD abszolutóriumán, és egy kutatóintézet vezető kutatója, több egyetemen tanít – 2008-óta vesz részt a coachok képzésben, eleinte mint a képzések segítője, később pedig mint praktizáló coach és tanár.

Jelenleg három pilléren állunk. 1. Folyamatosan működünk mint coachok, ami segít abban, hogy konkrét, aktuális esetek bemutatása révén közvetítsük a tudást. 2. A Coaching & Integrált Tudományok Akadémia nemzetközi viszonylatban is trendteremtő képzéseket kínál. 3. Alapítói és vezető kutatói vagyunk a Pécsi Tudományegyetemen működő Alkalmazott Ontológia Kutatócsoportnak, amelyben számos nemzetközi hírű professzor és fiatal kutató dolgozik együtt. A kutatások, publikációk egy része arról szól, hogy miként lehet a tanácsadó szakmába integrálni a kognitív tudomány eredményéit.

Sokszor gondolkodtam azon, hogy vajon, amikor a kétezres évek elején a szerencse fiának érezhettem magam, hiszen Pázmány Péter Katolikus Egyetem főállású adjunktusa lettem, sikeres megvédtem a PhD-mat, és számos publikációm jelent meg a kultúra nagyon sok szegmensében, mégis miért éreztem úgy, hogy a megszerzett tudást nekem olyanon emberekhez is el kell juttatnom, akik nem mozognak akadémiai körökben, illetve valamiért el vannak zárva a magas kultúrától. Nyilván nem egyetlen motiváció vezetett erre az elhatározásra, de a legfontosabb az a mélyen átélt tapasztalat, ami abból származott, hogy a gimnáziumot kettes és hármas közötti átlageredménnyel végeztem el, azt követően autószerelő inas voltam két évig, amikor megfogalmazódott bennem, hogy inkább író szeretnék lenni és jelentkeztem az ELTE magyar-történelem szakára. Ez az elhatározás teljesen légből kapottnak tűnhetett, de sikerült, és amikor pár év múlva megjelentek az első írásaim különféle irodalmi lapokban, joggal érezhettem magam a szerencse fiának. Nem érhettem volna el vágyaimat, ha a nagyszerű szüleim segítségen túl, számos tehetséges, elkötelezett tanár és szerkesztő nem áll mellém, nem egyengeti a pályámat. Nagyon sok mentoromnak tartozom hálával, de most csak kettőt szeretnék kiemelni.

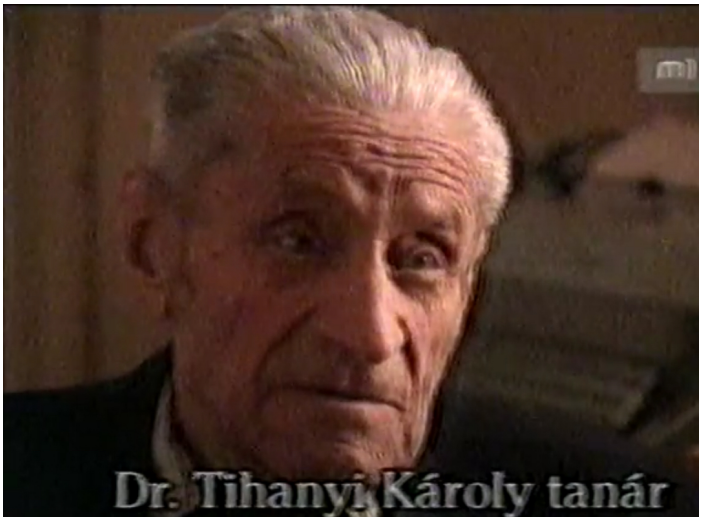

Az egyik Dr. Tihanyi Károly tanár úr (2014-2006), hosszú időn át a a piaristáknál tanult magyar-latin szakos gimnáziumi tanár, aki a magyar-felvételire készített fel, és aki nemcsak hihetetlenül mély és rendszerezett tudását adta át, hanem atyai barátommá válva belém táplálta az a meggyőződést, hogy képes vagyok arra, hogy sikeresen felvételizzek, és írásaimat olvasva arra inspirált, hogy szorgalmasan gyakoroljak, mert közel állok ahhoz, hogy publikálható műveket írjak. Évekkel később magyar-történelem szak után elvégeztem a filozófiát is, illetve doctor univ. (kisdoktori) címet szereztem, ami az új rendszerben lehetővé tette, hogy egy év alatt megszerezzem a PhD-mat.

Ebben az időszakban ismertem meg Prof. Pléh Csaba pszichológus akadémikust, akinek hatására a kognitív tudományokkal kezdtem foglalkozni, és akinek fél éves PhD szemináriumán számos elképesztően tehetséges, azóta nemzetközi karriert befutott diákkal találkozhattam, egyik közülük jelenleg az általam vezetett Alkalmazott Ontológia Kutatócsoport, Pécsi Egyetem kutatója. 2001-ben Pléh Csaba mutatta be Hattyú a komputer (elme- és művészetfilozófia, kognitív tudomány)

című könyvemet az Írok Könyvesboltjában. A megnyitó szövege megjelent az Élet és Irodalomban A Dos a boncasztalon címmel (https://www.es.hu/old/0027/kritika.htm), amelyből jól kiolvasható a felém áradó nagyvonalú bizalma. „Kollár József különös nyeresége a magyar szellemi életnek: olyan műkritikus, aki esztétikai érzéke mellett egyszerre kiválóan (ön)képzett filozófus és értő olvasója, művelője annak a komputerek világát lefedő áramlatnak, amit mi bennfentesek kognitív tudományként szoktunk emlegetni."

A Tihanyi Károly tanár úr, túl azon, hogy professzionálisan felkészített a felvételire, atyai jó barátommá válva, bölcs mentorként folyamatosan megerősített abban, hogy el merjek menni a felvételire, mert ott a helyem. Pléh Csaba tanár úr pedig segített megtalálni a tudományos utamat, szerkesztésében cikkeim jelentek meg, egyebek mellett a Magyar Pszichológiai Szemlében, és ő lett a PhD-m egyik bírálója is.

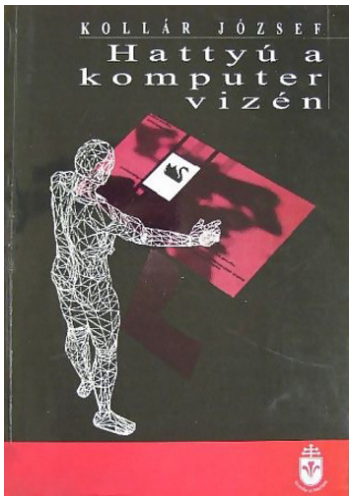

Nagyon kellett a segítségük, mert sokáig nem tudtam elhinni, hogy már nem az a rossz tanuló, az osztály bohóca vagyok, aki a gimnáziumban (igaz, csak félévkor) két tárgyból is megbukott. Saját élettapasztalataim alapján mélyen át tudtam élni, hogy milyen bukott diákból a szerencse fiává válni, ami hasonlít ahhoz, mintha valaki a nyolcas pályáról, teljesen esélytelenül megnyerne egy úszó vb-t. A fent említett, nagyszerű tanáraim azért tudtak segíteni, mert a művészet és a tudomány művelése által nemcsak széles látókörű bölcs emberekké váltak, hanem jól tudták nagy empátiával és motivációs készséggel bátorítani a vesztes pozícióból kitörni igyekvő tanítványaikat. Életrajzukból kitűnik, hogy bár különböző életszakaszaikban, de mindketten megtapasztalták, hogy milyen vesztes pozícióból felállni, vagyis a nyolcas pályáról indulva, nehéz körülmények között győzelmet aratni.

A kognitív tudomány, a filozófia és a művészetek művelése réven én is sok elméleti tudással rendelkezem az elméről, illetve gyakorlati tapasztalatokkal az alkotói létet illetően. Ugyanakkor tudom, milyen vesztes pozícióba kerül, és azt is, hogy milyen módszerek, technikák, motiváció eszközök segítenek abban, hogy kitörjünk ezekből a szituációkból. Az életünk során mindannyian szenvedünk el kisebb, illetve nagyobb veszteségeket. Mindannyiunkra ráfér a segítség, és én motivált vagyok arra, hogy segítsek, hogy megtanítsam másoknak, amit tudósként tudok és esendő emberként megtapasztaltam. A Vízen járni című könyvűnk végén Jerom Bruner pszichológust idézzük, ami jól kifejezi azt, hogy a kognitív tudományt integráló coaching „a világot kevésbé rögzített, kevésbé banális, az újrateremtésre fogékonyabb hellyé" teszi. „Az értékeket átszűri az értelem és az intuíció finom fátyolán." Az általam művélt coaching „ a szabadság, a könnyedség, a

képzelet, és igen, az értelem eszköze. Reménysugár „a ránk váró hosszú, szürke éjszakában.” A kétezres évek elején, már pár éve tanító egyetemi oktatóként, a szerencse fiának éreztem magam, hogy elértem álmaimat. Amióta a tudományos tevékenységem kiegészült a coaching művelésével, illetve a coach képzéssel, kétszeresen is a szerencse fiának érzem magam. Szeretnék egy életen át tanuló örök diákként segíteni azoknak, akiknek valamiért az adott életszakaszukban túl nehéz egyedül megtanulniuk a leckét, illetve olyan tervezői szempontokat adni, amik segítenek abban, hogy „az élet derűs iskola legyen”. „S én, vén diák, szivem fölemelem/ S így üdvözlöm a mindig újakat: /Föl, föl, fiúk, csak semmi félelem. // Bár zord a harc, megéri a világ, / Ha az ember az marad, ami volt: /Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.” (Ady: Üzenet egykori iskolámba)